

Fjármálaráðuneytið

MAÍ 2006

UMGJÖRÐ OG VÆNTINGAR

Fræðslufundir fjármálaráðuneytisins
og félaga opinberra starfsmanna

Guðmundur H. Guðmundson

Október 2005

Yfirmarkmið ríkisins

- Treysta ramma um launakostnað ríkisins.
- Tryggja möguleika stofnana til að útfæra kjarasamninga á eigin forsendum.
- Styðja við nútímalega mannauðsstjórnun.

Fjármálaráðuneytið

Kjarasamningar
eru
eitt mikilvægasta stjórntæki
stjórnenda

Markmið SNR er að kjarasamningur feli í sér:

- Aðferðafræði sem styðji stofnanir við að ná markmiðum sínum jafnt og ríkisins í heild
- Farveg fyrir þróun og breytingar innan stofnunar
- Hvata fyrir starfsmanninn að þróa sig í starfi og námi
- Samskiptareglur fyrir stofnun, stéttarfélag og starfsmann

Staðan við upphaf samningsgerðar

- Sameiginleg umkvörtunarefni stéttarfélaga og forstöðumanna m.a. að:
  - Mismunandi launatöflur valdi vandræðum
  - Ekkert fé áætlað til útfærslu stofnanasamninga
- Alþingi og Ríkisendurskoðun telja aðhald í launamálum ekki fullnægjandi
- Að auki kvarta stéttarfélög yfir
  - of lágum byrjunarlaunum
  - að úrskurðaraðila vanti vegna stofnanasamninga
  - að óútskýrður kynbundinn launamunur sé of mikill
- Forstöðumenn kvarta aftur á móti yfir fjölda stofnanasamninga

Niðurstaða samninganna

- Hækkun byrjunarlauna
- Einföldun launataflna
  - Launatöflum fækkað verulega og uppbygging þeirra samræmd
  - Tvær meginútfærslur
    - Launatafla með álagsþáttum
    - Launatafla með aldursþrepum
- Stýrð launaþróun. Tilteknu fjármagni veitt til uppbyggingar stofnanasamninga
- Stofnanasamningum fækkað verulega
- Opnað fyrir möguleika á að vísa ágreiningi til samningsaðila

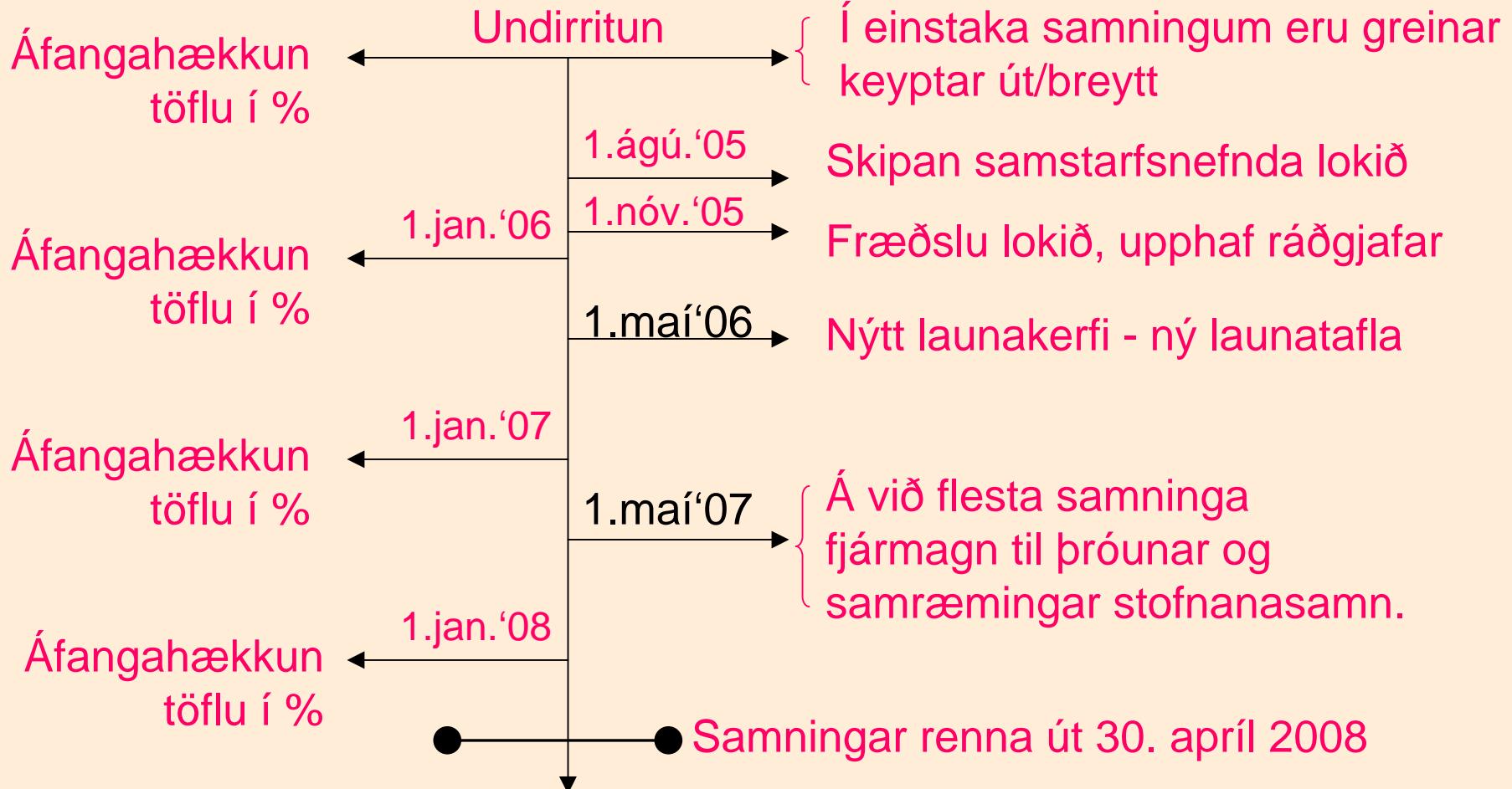
Hvaða tilgangi þjóna þessar breytingar ?

- Gera ríkið samkeppnishæfara á vinnumarkaði
- Fjölga möguleikum stofnana til að umbuna starfsmönum með mismunandi hætti en á hlutlægum forsendum
- Gera launaákvarðanir sýnilegri og draga með því úr óútskýrðum launamun
- Reisa skorður við óheftri launaþróun
- Áherslur stofnunar fá aukið vægi með fækken stofnanasamninga
- Kallar á uppstokkun á samsetningu launa

Fjármálaráðuneytið

Helstu tímapunktar

Ráðrúm stofnana

- BHM, KÍ o.fl. gerðin
- Almennt 3,8% til nýs stofnanasam. í maí 2006.
- 2,6% til þróunar í maí 2007.

- SFR - FÍN gerðin
- Almennt 2,4% til nýs stofnanasam. í maí 2006.
- 2,0% til þróunar í maí 2007.

Frekari launaþróun

- Markmiðskafli

.... Möguleikar á launaþróun umfram það sem samið er um í þessum samningi byggir á að hagræðing náist á stofnun að óbreyttum fjárheimildum.

- Sveigjanleiki
- Jafnrétti
- Fjölskyldusjónarmið
- Framsækin starfsmannastefna
- Gagnsæi
- Hlutlægni
- Samræmi innan stofnunar
- Fjölgun úrræða

Fjármálaráðuneytið

1. kafli

- Launatafla - samræming
- Grein 1.2.1 - röðun starfa
- Grein 1.2.2 - álag
- Grein 1.3 - sérstök umbun

- 11.3.1 - röðun starfa sbr. 1.2.1
- 11.3.2 - persónu- og tímab. þættir sbr. 1.2.2
- 11.5 - sáttanefnd

Fjármálaráðuneytið

Fylgiskjal 1

- Fjármagn til stofnana í maí 2006 og 2007
- Enginn lækki í launum fyrir dagvinnu
- Tryggingar og mælingar á launaþróun

Fjármálaráðuneytið

Fylgiskjal 2

- Aðferðafræði breytinganna
- Ákvæði um fræðslu og ráðgjöf

Nýjar launatöflur

- BHM, KÍ o.fl. gerðin
- Stofnanasamningur tekur til lóðréttar og láréttar röðunar.
- 5% milli lfl.
- 2,5% líka til hjá BSRB

Miðlægi samningurinn

- BHM , KÍ o. fl. gerðin - Greinar 1.2.1 og 1.2.2
- LÓÐRÉTT RÖÐUN
- 1.2.1 Við ákvörðun um röðun starfa í launaflokka skulu fyrst og fremst metin þau verkefni og skyldur sem í starfinu felast auk þeirrar færni (kunnáttustig/sérhæfing) sem þarf til að geta innt starfið af hendi.

Miðlægi samningurinn

- BHM, KÍ o.fl. gerðin - Greinar 11.3.1 og 11.3.2
- **LÓÐRÉTT RÖÐUN**
- **11.3.1** Við gerð samningsins skal semja um röðun starfa sbr. gr. 1.2.1 og hvaða þættir og/eða forsendur skuli ráða röðun þeirra. Þar skulu fyrst og fremst metin þau verkefni og skyldur sem í starfinu felast auk þeirrar færni (kunnáttustig/sérhæfing) sem þarf til að geta innt starfið af hendi. Þá skal litið til skipurits stofnunar eða annars formlegs starfsskipulags við gerð samningsins. Starfslýsingar eru ein af forsendum röðunar starfa í launaflokka og skulu þær endurskoðaðar í takt við þróun starfa.

Fjármálaráðuneytið

Gr.1.2.1 og 11.3.1 Lóðrétt röðun starfa

Starf 1

Starf 2

Starf 3

Starf 4

Starf 5

Miðlægi samningurinn

- BHM - KÍ gerðin - Greinar 1.2.1 og 1.2.2
- LÁRÉTT RÖÐUN
- 1.2.2 Meta skal persónu- og tímabundna þætti, sbr. gr. 11.3.2, sem álag á launaflokka. Slíkt álag skal háð endurmati. Meta má vægi álags beggja þátta til hækjunar um allt að 20% samanlagt af viðkomandi launaflokki í 2,5% bilum. Í stofnanasamningi skal kveðið á um hvort og með hvaða hætti álagið skiptist. Tímabundnir þættir geta verið breytilegir frá einum tíma til annars. Forsendur álagsþátta skulu endurskoðaðar við breytingar á starfssviði starfsmanns eða eftir nánari útfærslu í stofnanasamningi.

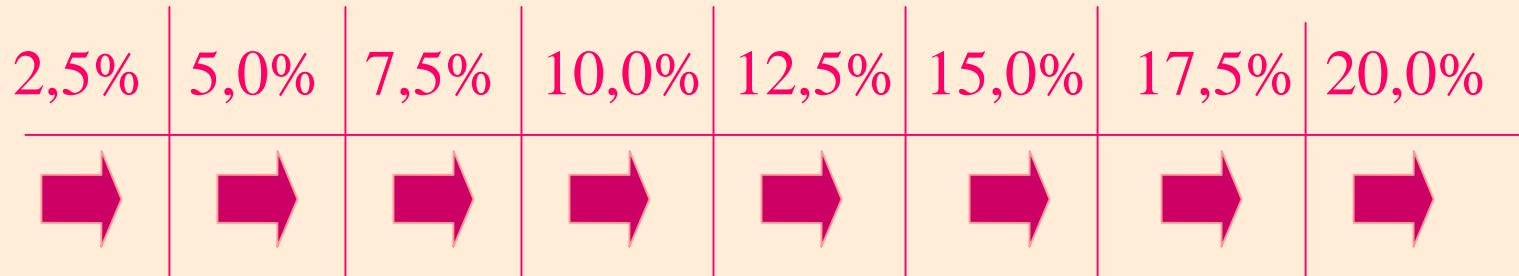

Miðlægi samningurinn

- BHM, KÍ o.fl. gerðin - Greinar 11.3.1 og 11.3.2
- LÁRÉTT RÖÐUN
- **11.3.2** Í stofnanasamningi skal einnig semja um hvaða þættir og/eða forsendur skuli ráða mati á persónu- og tímabundnum þáttum sbr. gr. 1.2.2.
  - **Persónubundnir þættir sem gera menn hæfari í starfi eru t.d.:**
  - Viðbótarmenntun sem nýtist í starfi svo og starfsreynsla.
  - **Tímabundnir þættir sem koma til greina eru t.d.:**
  - Viðbótarábyrgð og/eða álag vegna sérstakra verkefna.
  - Hæfni, sérstakur árangur og/eða frammiðstaða.
  - Ofangreindir þættir geta verið breytilegir frá einum tíma til annars og álag á laun því breytilegt. Ofangreinda þætti skal endurskoða við breytingar á starfssviði starfsmanns eða eftir nánari útfærslu í stofnanasamningi.

Lárétt álag

Persónu- og tímabundnir þættir, gr. 1.2.2 og 11.3.2

Persónubundnir: Viðbótamenntun - starfsreynsla.

Tímabundnir: Ábyrgð/álag vegna sérstakra verkefna.
Hæfni, sérstakur árangur, frammistaða.

Fjármálaráðuneytið

Launataflan

Hvert starf spannar einungis einn launaflokk.

Launaflokkur	2,5%	5,0%	7,5%	10,0%	12,5%	15,0%	17,5%	20,0%	
1	200.000 kr.	205.000 kr.	210.000 kr.	215.000 kr.	220.000 kr.	225.000 kr.	230.000 kr.	235.000 kr.	240.000 kr.
2	210.000 kr.	215.250 kr.	220.500 kr.	225.750 kr.	231.000 kr.	236.250 kr.	241.500 kr.	246.750 kr.	252.000 kr.
3	220.500 kr.	226.013 kr.	231.525 kr.	237.038 kr.	242.550 kr.	248.063 kr.	253.575 kr.	259.088 kr.	264.600 kr.
4	231.525 kr.	237.313 kr.	243.101 kr.	248.889 kr.	254.678 kr.	260.466 kr.	266.254 kr.	272.042 kr.	277.830 kr.
5	243.101 kr.	249.179 kr.	255.256 kr.	261.334 kr.	267.411 kr.	273.489 kr.	279.566 kr.	285.644 kr.	291.722 kr.
6	255.256 kr.	261.638 kr.	268.019 kr.	274.401 kr.	280.782 kr.	287.163 kr.	293.545 kr.	299.926 kr.	306.308 kr.
7	268.019 kr.	274.720 kr.	281.420 kr.	288.121 kr.	294.821 kr.	301.522 kr.	308.222 kr.	314.922 kr.	321.623 kr.
8	281.420 kr.	288.456 kr.	295.491 kr.	302.527 kr.	309.562 kr.	316.598 kr.	323.633 kr.	330.669 kr.	337.704 kr.
9	295.491 kr.	302.878 kr.	310.266 kr.	317.653 kr.	325.040 kr.	332.427 kr.	339.815 kr.	347.202 kr.	354.589 kr.
10	310.266 kr.	318.022 kr.	325.779 kr.	333.536 kr.	341.292 kr.	349.049 kr.	356.805 kr.	364.562 kr.	372.319 kr.
11	325.779 kr.	333.923 kr.	342.068 kr.	350.212 kr.	358.357 kr.	366.501 kr.	374.646 kr.	382.790 kr.	390.935 kr.
12	342.068 kr.	350.620 kr.	359.171 kr.	367.723 kr.	376.275 kr.	384.826 kr.	393.378 kr.	401.930 kr.	410.481 kr.
13	359.171 kr.	368.151 kr.	377.130 kr.	386.109 kr.	395.088 kr.	404.068 kr.	413.047 kr.	422.026 kr.	431.006 kr.
14	377.130 kr.	386.558 kr.	395.986 kr.	405.415 kr.	414.843 kr.	424.271 kr.	433.699 kr.	443.128 kr.	452.556 kr.
15	395.986 kr.	405.886 kr.	415.786 kr.	425.685 kr.	435.585 kr.	445.485 kr.	455.384 kr.	465.284 kr.	475.184 kr.
16	415.786 kr.	426.180 kr.	436.575 kr.	446.970 kr.	457.364 kr.	467.759 kr.	478.153 kr.	488.548 kr.	498.943 kr.
17	436.575 kr.	447.489 kr.	458.404 kr.	469.318 kr.	480.232 kr.	491.147 kr.	502.061 kr.	512.976 kr.	523.890 kr.
18	458.404 kr.	469.864 kr.	481.324 kr.	492.784 kr.	504.244 kr.	515.704 kr.	527.164 kr.	538.624 kr.	550.084 kr.

Fjármálaráðuneytið

Launataflan

Hvert starf spannar fleiri en einn launaflokk, engin skörun starfa.

Launaflokkur	2,5%	5,0%	7,5%	10,0%	12,5%	15,0%	17,5%	20,0%
1	200.000 kr.	205.000 kr.	210.000 kr.	215.000 kr.	220.000 kr.	225.000 kr.	230.000 kr.	235.000 kr.
2	210.000 kr.	215.250 kr.	220.500 kr.	225.750 kr.	231.000 kr.	236.250 kr.	241.500 kr.	246.750 kr.
3	220.500 kr.	226.013 kr.	231.525 kr.	237.038 kr.	242.550 kr.	248.063 kr.	253.575 kr.	259.088 kr.
4	231.525 kr.	237.313 kr.	243.101 kr.	248.889 kr.	254.678 kr.	260.466 kr.	266.254 kr.	272.042 kr.
5	243.101 kr.	249.179 kr.	255.256 kr.	261.334 kr.	267.411 kr.	273.489 kr.	279.566 kr.	285.644 kr.
6	255.256 kr.	261.638 kr.	268.019 kr.	274.401 kr.	280.782 kr.	287.163 kr.	293.545 kr.	299.926 kr.
7	268.019 kr.	274.720 kr.	281.420 kr.	288.121 kr.	294.821 kr.	301.522 kr.	308.222 kr.	314.922 kr.
8	281.420 kr.	288.456 kr.	295.491 kr.	302.527 kr.	309.562 kr.	316.598 kr.	323.633 kr.	330.669 kr.
9	295.491 kr.	302.878 kr.	310.266 kr.	317.653 kr.	325.040 kr.	332.427 kr.	339.815 kr.	347.202 kr.
10	310.266 kr.	318.022 kr.	325.779 kr.	333.536 kr.	341.292 kr.	349.049 kr.	356.805 kr.	364.562 kr.
11	325.779 kr.	333.923 kr.	342.068 kr.	350.212 kr.	358.357 kr.	366.501 kr.	374.646 kr.	382.790 kr.
12	342.068 kr.	350.620 kr.	359.171 kr.	367.723 kr.	376.275 kr.	384.826 kr.	393.378 kr.	401.930 kr.
13	359.171 kr.	368.151 kr.	377.130 kr.	386.109 kr.	395.088 kr.	404.068 kr.	413.047 kr.	422.026 kr.
14	377.130 kr.	386.558 kr.	395.986 kr.	405.415 kr.	414.843 kr.	424.271 kr.	433.699 kr.	443.128 kr.
15	395.986 kr.	405.886 kr.	415.786 kr.	425.685 kr.	435.585 kr.	445.485 kr.	455.384 kr.	465.284 kr.
16	415.786 kr.	426.180 kr.	436.575 kr.	446.970 kr.	457.364 kr.	467.759 kr.	478.153 kr.	488.548 kr.
17	436.575 kr.	447.489 kr.	458.404 kr.	469.318 kr.	480.232 kr.	491.147 kr.	502.061 kr.	512.976 kr.
18	458.404 kr.	469.864 kr.	481.324 kr.	492.784 kr.	504.244 kr.	515.704 kr.	527.164 kr.	538.624 kr.

Fjármálaráðuneytið

Launataflan

Hvert starf spannar fleiri en einn launaflokk, lóðrétt skörun starfa.

Launaflokkur	2,5%	5,0%	7,5%	10,0%	12,5%	15,0%	17,5%	20,0%		
1	200.000 kr.	205.000 kr.	210.000 kr.	215.000 kr.	220.000 kr.	225.000 kr.	230.000 kr.	235.000 kr.	240.000 kr.	1
2	210.000 kr.	215.250 kr.	220.500 kr.	225.750 kr.	231.000 kr.	236.250 kr.	241.500 kr.	246.750 kr.	252.000 kr.	3
3	220.500 kr.	226.013 kr.	231.525 kr.	237.038 kr.	242.550 kr.	248.063 kr.	253.575 kr.	259.088 kr.	264.600 kr.	4
4	231.525 kr.	237.313 kr.	243.101 kr.	248.889 kr.	254.678 kr.	260.466 kr.	266.254 kr.	272.042 kr.	277.830 kr.	
5	243.101 kr.	249.179 kr.	255.256 kr.	261.334 kr.	267.411 kr.	273.489 kr.	279.566 kr.	285.644 kr.	291.722 kr.	
6	255.256 kr.	261.638 kr.	268.019 kr.	274.401 kr.	280.782 kr.	287.163 kr.	293.545 kr.	299.926 kr.	306.308 kr.	6
7	268.019 kr.	274.720 kr.	281.420 kr.	288.121 kr.	294.821 kr.	301.522 kr.	308.222 kr.	314.922 kr.	321.623 kr.	7
8	281.420 kr.	288.456 kr.	295.491 kr.	302.527 kr.	309.562 kr.	316.598 kr.	323.633 kr.	330.669 kr.	337.704 kr.	
9	295.491 kr.	302.878 kr.	310.266 kr.	317.653 kr.	325.040 kr.	332.427 kr.	339.815 kr.	347.202 kr.	354.589 kr.	
10	310.266 kr.	318.022 kr.	325.779 kr.	333.536 kr.	341.292 kr.	349.049 kr.	356.805 kr.	364.562 kr.	372.319 kr.	10 10
11	325.779 kr.	333.923 kr.	342.068 kr.	350.212 kr.	358.357 kr.	366.501 kr.	374.646 kr.	382.790 kr.	390.935 kr.	
12	342.068 kr.	350.620 kr.	359.171 kr.	367.723 kr.	376.275 kr.	384.826 kr.	393.378 kr.	401.930 kr.	410.481 kr.	12
13	359.171 kr.	368.151 kr.	377.130 kr.	386.109 kr.	395.088 kr.	404.068 kr.	413.047 kr.	422.026 kr.	431.006 kr.	13
14	377.130 kr.	386.558 kr.	395.986 kr.	405.415 kr.	414.843 kr.	424.271 kr.	433.699 kr.	443.128 kr.	452.556 kr.	
15	395.986 kr.	405.886 kr.	415.786 kr.	425.685 kr.	435.585 kr.	445.485 kr.	455.384 kr.	465.284 kr.	475.184 kr.	
16	415.786 kr.	426.180 kr.	436.575 kr.	446.970 kr.	457.364 kr.	467.759 kr.	478.153 kr.	488.548 kr.	498.943 kr.	16
17	436.575 kr.	447.489 kr.	458.404 kr.	469.318 kr.	480.232 kr.	491.147 kr.	502.061 kr.	512.976 kr.	523.890 kr.	
18	458.404 kr.	469.864 kr.	481.324 kr.	492.784 kr.	504.244 kr.	515.704 kr.	527.164 kr.	538.624 kr.	550.084 kr.	

Grein 1.3.1

- Heimilt er að greiða sérstaka umbun umfram mánaðarlaun skv. greinum 1.2.1 og 1.2.2 sem aldrei skal þó nema hærri fjárhæð en 30.000 kr. á mánuði. Það hámark tekur ekki breytingum á samningstímanum. Umbun þessi greiðist vegna sérstakra tímabundinna þátta sem ekki falla undir grein 1.2.2 og greiðist aldrei lengur en áhrif þeirra þátta vara. Ákvörðun um greiðslu slíkrar umbunar skal tekin af forstöðumanni og byggjast á skriflegum reglum sem hann hefur kynnt starfsmönnum.

1.3 Sérstök tímabundin umbun

Fjármálaráðuneytið:

1) Semja þarf reglur sbr. 3. mgr. 9. gr.
starfsmannalaga vegna nýrrar heimildar í
kjarasamningum til greiðslu sérstakrar
tímbundinnar umbunar sbr. gr. 1.3.1.

Reglur og ákvarðanir forstöðumanna skv. gr.
1.3.1 verða að byggja á þeim.

Tryggingar félaganna - BHM

- BHM
- Fylgiskjal 1
- ....Miðað skal við að hver stofnun fái þetta fjármagn óskipt til ráðstöfunar.
- ..Gert er ráð fyrir að á samningstímabilinu verði sérhverju félagi tryggð 15% hækkun launa, þ.e. 12,75% hækkun frá upphafi samningstímabils til maí 2007 eftir að stofnanir hafa nýtt ráðrúm sitt til launaþróunar. Til að ganga úr skugga um að það gangi eftir fari fram athugun á launaþróun hvers stéttarfélags fyrir og eftir maí 2007. Fyrri athugunin fari fram í mars 2007 og hin síðari í október 2007.

Sáttanefnd

- BHM - KÍ gerðin

gr. 11.4.3.1

Samstarfsnefnd

....óskað eftir því að sáttanefnd fjármálaráðuneytis
og BHM fjalli um málið sbr. gr. 11.5.

gr. 11.5.2

Sáttanefnd

.....Ákvarðanir sáttanefndar skulu taka mið af
fjárheimildum stofnana. .....

Grein 11.2.1

Að auka gæði þjónustunnar með því að efla samstarf starfsmanna og stjórnenda á vinnustað. Samstarfinu er ætlað að bæta rekstrarskipulag stofnunar, bæta nýtingu rekstrarfjármagns og skapa grundvöll fyrir aukinni hagræðingu og skilvirkara launakerfi og þannig gefa starfsmönnum tækifæri til að þróast og bæta sig í starfi og þar með auka möguleika þeirra á bættum kjörum.